

ՅՈՒՅԱԿ ԵՒ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Գ. ԿԻԻԼՊԵՆԿԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀՆԱՏԻՊ ԳԻՐՔԵՐՈՒ

(1512 — 1800)

Եւ վերջապէս՝ յիշեմբէ զարժանին յիշեցման. զնոնքն օրհնութեան եւ զուսնին բարբեր. զվատեալն աստուածային սիրով եւ զսիրահարեցեալն յամենայն ի յօգուս եւ ի պայծառութիւն ազգին եւ եկեղեցեաց մերոց. զմեծահաւատ իշխանազուն Գրիգոր Աղայն Զուղայեցի ի Հինդ բնակեալ. որ ըստ օրհնեալ ազգասոցմութեան Խօջանեան Զաքէիկնց կոչի:

Ընդ նմին յիշեմբէ եւ զնորին օրհնեալ եւ ի ճրիտոտ Հանգուցեալ օրհնաժողովոսն Ժնոզան, զՄիքայէլն եւ զՄամաթաթունն. եւ զկենակիցն իւր Մատինայն. եւ զվաղաթառամ որդին իւր Միքայէլն. եւ զքորոն իւր զԱնադրիայն եւ զԶիպիտայն. եւ զՀօրեղորոսն՝ զեղիազարն, զԱսֆարն եւ զԱղէքանդըն. զպապն իւր Գրիգորն, եւ զկենակիցն նորին Թաղուհին. զՀօրաքոյրն Զիմապատայն. եւ զմեծ պապն Յակոբյանն. եւ զՀօրեղորոս զստեղսն՝ Բէկզատայն եւ Գիւլիսբաթն. եւ զայլ ամենայն Հին եւ նոր ննկեցեալն նորին: Փանդի՛ զորոս այս՝ բոլորովին պարագայիւքն եւ բնութեք ծախիւք՝ վերոյ յիշեալ բարեպաշտ արքաւր եւ անառնատուր արքեմարն յառաջանայ ճրիպպէս: Որ եւ՝ սիրալատ Զանիւք միշտ Հանուի եւ զայլս զան զայս առաւել արձանագրելի յիշատակոյ յառաջացուցանել ի սուրբ Աթոռոյն, ի յիշատակ յաւիտեական ինքեան եւ իւրայնոցն: Որոյ զխորհուրդսն աչի կատարեացէ, եւ զուխտ նորին ի փառս իւր ընկալելի. զյիշատակն նորին օրհնութեամբ պահեացէ. եւ զփոխարէնն Հատուցէ բազմապատկապէս իւրեան եւ իւրայնոցն՝ աստ եւ ի Հանդերձեւումն: Եւ զուց յիշօգդ՝ յիշիմբէ ի Քրիստոսէ Առաւելոյ մերմէ: Ամէն:

Կիւլպէնեան Մատենադարան

264-1

1774

312

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՏԻ. ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ: Կ. Պոլիս, տպ. Աստուածատուրի, տպագրել՝ Օոգհանէս, 1774, 396 էջ:

ԱՆՈՒՆԱԹԵՐԹ Ա

ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ ՍՐՐՈՅ ԳՐԵԳՐԻ ՆԱՐԵԿԱՍԵՅՈՅ ՀՈՎԷԿԻՐ ՀՈՒՈՐԻՆ

ԱՆՈՒՆԱԹԵՐԹ Բ

ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ ՍՐՐՈՅ ԳՐԵԳՐԻ ՆԱՐԵԿԱՍԵՅՈՅ ՀՈՎԷԿԻՐ ՀՈՒՈՐԻՆ

Բաշխեալ յինչուսն եւ Հինգ բան՝ Հոգեւուն Մաղթանաց:

Նորապէս սրբադրեալ՝ Համեմատութեամբ Հնազուն եւ Զնախն ընտիր ճեղագիւր օրինակաց:

Եւ տպագրեալ արդեամբք՝ բարեկացապարտ Մեքումաղաբ Պապուսաց ամիրայի, եւ իւր Հարապետի մահաւել Գասպար ամիրայի՝ Մուրաաեանց, ի փառս Տեսուն, եւ ի պատիւ Հրեշտակային սուրբ Վարդապետի:

ի հայրապետութեան մեծի զահին էջմիածնի՝ տեառն Սիմէոնի օրբազան հաթուղիս կոսի ամենայն Հայոց: Եւ սրբոյ աթոռոյն նրուսաղէմի տեառն Պօղոսի արհիապետն Պատրիարքի: Եւ ի նորասպերճ Պատրիարքութեան մեծի թաղաքիս տեառն Զաքարիայ երջանկազարդ արքեպիսկոպոսի: որոյ հրամանաւ իսկ տպագրեցաւ:

Յամի Տեառն՝ 1774: Իսկ ի մերումս՝ ռմիզ. Մարտի Ժ: ի հոտանդնուսոյիս Քաղստբի: ի Տպարանի Աստուածատուրի:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Չունի:

ԵՒԼՈԹ.

Մատենադարանիս մէջ կամ օրիմակներ՝ որոմէ կազմուած են Ս. Գրիգոր Նարեկացիի ճառերու գրիքին՝ շնորհակալաց ճառքի հետ (Տե՛ս յաջորդ Ֆիլարպոյրիւնը):

Կիւլէնկեան Մատենադարան

248 Նա

1774

313

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՆԻ: ՆԵՐՔԱՂԵՆԱՅ ՃԱՌՔ: Կ. Պոլիս, տպ. Աստուածատուրի, տպագրէ՝ Յովհաննէս, 1774. 240+7=247 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ներբողեանց ճառից Չորեքուկեց Աթոնաւորաց Գովեստից՝ Ասացելոց ի սրբոյ Հօրէն մերմէ Գրիգորէ նարեկացայ:

Այսպէս. Ապարանից սրբոյ Խաչին: Սրբուհոյ Կուսին Մարիամու Աստուածածնին: Առաքելոց երկոտասանից, եւ Նօթանառուներկու Աւակերտացն Քրիստոսի: Աբրուին Յակօբայ Սթանչիւզորք մըծնայ Հայրապետին: Հանդերձ հետեւեցելով փոքր գրքիւս բանիւ հաւատոյ:

Տպագրեցաւ ի Հայրապետութեան սրբոյ էջմիածնի՝ տեառն Սիմէոնի Սրբազան հաթուղիս կոսի ամենայն Հայոց: Եւ ի Պատրիարքութեան սրբոյ նրուսաղէմի՝ Տեառն Պօղոսի երջանկազարդ Վարդապետի: ի հոտանդնուսոյիս Քաղստբի: Հրամանաւ նորին Պատրիարքի՝ արք Եպիսկոպոսի՝ տեառն Զաքարիայ Աստուածաբան Վարդապետի:

Ի Քուսին Հայոց՝ ռմիզ, Ապրիլի ա: ի Տպարանի Աստուածատուրի:

11

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Յիշատակարան Տպոգի

Շնորհիւ...

...յանի կելալ ասարտեցաւ տպումն Ներբողեանց ճառից ասացելոց՝ մեծի Հօրն մերոյ Գրիգորի նարեկացայ:

Ի վաշկուսին հանուրց փափաղոյաց մեղազնեայց՝ սիրահուրաց բոնից սրբոյ Սրբաժար Վարդապետիս:

Ի տպարանի Աստուածատուրի որդւոյ յօհաննիսի դպրի նուստոյն:

Այդ՝ մայթեմ աղբրաւի ի հասարակ վաշկելոյցդ զսոյն, զի ի հոգեւորն մեր լեռնբերդամբ ի հօդի, յիշնշիք ի Տէր՝ զիս զտպագրող սորին՝ ընդ որդւոյ իմում վարապետին՝ մերումք փոխանակ իմ ծառայի: (որ մերովս իսկ արդեամբ տպեցաւ. զի մի՛ ընդհանս ի լրմանէն զտցոյ՝ սակա փնդրանաց բազմաց: Կ'նսեւ զաշխատակի ժպակն տպագրատանս՝ դիարբերդի Տէր Մինասի որդի՝ պարբացու սոզմօնն քրտնաջան. ընդ այլ թարերարոյ կաւ մակցօք զարծառութեան զործարանիս:

Որոշ լիցի բեզ տմենցուն յիշիլ ի բարին հասարակէս ի միտին ի Տեառնէ մեր-
սի Յիսուսի Քրիստոսի ի միասնգամ զպատեանն նորին. ամէն:

ԵԱՆՕԹ:

Գրքի աւարտին կը գտնուի տպագրողին՝ Յովհաննէս Դպիրի քերթումը, հետեւ-
եալ վերնագրով. «Առ Աստուածաշնորհ տրն աստուծոյ ի սուրբ Գրիգոր Նարեկացին», ու-
րում սկզբնաւորը կը կազմեն Տպագրող Աստուածատուրի Որդւոյ Յօհաննիսի Առացեալ:
Մատենադարանիս մէջ կան օրինակներ՝ այժմէ կտրմուած են՝ Ս. Գրիգոր Նարեկացիի «Գիրք
Սոթքիցի» հետ (Տե՛ս նախորդ Յարագրութիւնը):

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

248 Նա նոսր՝ 230-152 Նա

1774

314

ՈՏԵՓԱՆՆՈՅ ՎՐԴ. ԱԳՈՒՑ. ՃԱՐՏԱՍԽԱՆՈՒԹԻՒՆ: Վենետիկ, տպ. Դեմետրիոս Թէոդոս-
ևոնց, 1775, փ+585=595 էջ:

ՈՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՃԱՐՏԱՍԽԱՆՈՒԹԻՒՆ բովանդակեալ ի հինգ դիրս:

Յօրինեալ ըստ շաղաց երեւելի եւ մեծածուն հեղինակոց ճարտասունութեան, եւ
ճոխացուցեալ յանասութեամբ ընտիր օրինակաց նախնի հայկազ լեզուազէս մատենադրաց
հայկազեանս ազգի:

Շարադրեալ ի Հայր Ստեփաննոս վարժապետ վարդապետէ ազոնց, ի միարանօթե-
նէ ամենապատիւ տեառն Մխիթարայ մեծի արքայի:

Եւ ապազրեալ Հրամանաւ դերապատիւ տեառն Ստեփաննոսի վարդապետի եւ ար-
քայի հօրին միաբանութեան: Արդեամբք եւ ծախիւք բարեպաշտն եւ քաջասունիկ շահրի-
մանեանց երկոցունց եղբայր Հարապատաց բարոյաժեանն զարուն յովսէփին եւ պարուն
զաբարին:

Ի Տայրապետութեան տեառն Միմսնի Հայոց կաթողիկոսի: Յամի տեառն 1775. ի
սկզուակրկի 18: Իսկ ըստ Հայոց թուակոնին. Ռմիդ: Ի Վէնէտիկ: Ի տպարանի զԵմետրիոս
Թէոդոսեանց: Հրամանաւ մեծաւորաց:

ՅԵՇԱՏԱՍԽԱՐԱՆ

Ձուռնի:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

508-5 Այ

315

ՄԱՏԹԷՈՍ ՎՐԴ. ԵԻՐՈԿԻԱՑԻ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱՍՏՈՒԱՆՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ: Վենետիկ, տպ. Դե-
մետրիոս Թէոդոսեանց, 1775, 172 էջ:

ՈՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱՍՏՈՒԱՆՊԱՇՏՈՒԹԵԱՆ Հին եւ նոր կտակարանաց քանիւք յանդիման արարեալ
Յուշ առնել առմին ազգաւուք զմեծամեծան՝ զոր արար մեզ աստուած, եւ զոր հան-
դերձեալ է առնելի ի սերս հաստաց, եւ սերս, եւ գործոց աստուածապաշտութեան մասն:

զեւր զըթուփին, եւ ի պաշտօնեանց թմբուքնէ յարամսմ զգաստութիւն, ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն ասէպ աղօթիւք ընդունիլ յուսացեալ:

Աշխատութեալ ի հայր մատթնոէ դաստաց վարդապետէ եւզոկիացւոյ՝ յաշտ-կերտէ զերաշարդոյ միւրթարայ արքայի, ի փառս զրիստոսի աստուծոյ մերոյ:

Եւ ապազբեալ հրամանաք ստեփաննոսի արքայի կոստանդնուպօլսեցւոյ՝ ծախիւք եւ արդեամբք բարեպաշտն եւ քաջատանձիկ շահիմանեանց երկոցունց եղբարց հարազատաց բարազամանս պարոն յովսէփին, եւ պարոն զաքարին:

Ի հայրապետութեան տեանն սիմոնի հայոց կաթուղիկոսի: Յամի փրկչին. 1775. ի մայիսի-22: Իսկ ի հայոց թուականին ըմիւլ: Ի Վենէտիկ. Ի ապարանի գեմեարեայ թէոգոսեանց: Հրամանաւ մեծաւարաց:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Յունի:

Կիւլպէնկեան Մասենազարան

230-2 Մ

316

ՄԱՏԹԵՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԵՒԴՈԿԻԱՅԻ. ՀԻՒՍԵԱԿ ԲԱՐԵԲԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՍՐԲՈՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱՆ-ՆԻՆ: Վենետիկ, ապ. Դեմեարիոս Թէոգոսեանց, 1775, 134(?) էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՀԻՒՍԵԱԿ ԲԱՐԵԲԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՍՐԲՈՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՆԻՆ.

Ծալաքաղ հաւաքամբք ի բանից վարդապետաց, յօրինեալ ի հայր Մատթնոէ դաստաց եւզոկիացւոյ, միոյ յառաջին աշակերտացն Միւրթարայ վարդապետի տերաւապաշտայ եւ առաջնոյ արքայի:

Տպեալ արդեամբք եւ զայլեք բարեպաշտն շահիմանեանց երկոցունց եղբարց, բա-րազամանս պարոն յովսէփին, եւ պարոն զաքարին, յօգուտ առաքինաւոր մանկանց եկեղեցւոյ: Ի փառս մեծին աստուծոյ. եւ ի պատիւ ամենօրհնեալ կոստան:

Ի հայրապետութեան տեանն Սիմոնի հայոց կաթուղիկոսի: Յամի տեանն. 1775: Ապրիլի. 20. Ի Վենէտիկ. Ի ապարանի գեմեարեայ թէոգոսեանց: Հրամանաւ մեծաւարաց:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Յունի:

ԵԱՆՈԹ.

Վերջին (134) էջին ասարսին, կայ յարորդ էջի մը ասարին վանկը՝ «Հաւք, որ եմ-բազրիլ կու տայ քէ գիրքը կրնայ յաւելիւմ էջեր եւս պարունակած ըլլալ:

Կիւլպէնկեան Մասենազարան

248 Մ

317

ՄԻԹԻԱՐ ՎՐԴ. ՍԵԲԱՏԱՅԻ. ՔՐԻՍՏՈՆԻԱԿԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ: Վենետիկ, ապ. Դե-մեարիոս Թէոգոսեանց, 1775, 100 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՔՐԻՍՏՈՆԻԱԿԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՈՐ Ի գրքի անի ի մեկնելն զպատկերս ի Ժամանակի իսալաւոյ:

«Յամի Յնաւն 1775: Ի Վենէտիկ Ի ապարանի գեմեարեայ թէոգոսեանց. »

Հրամանաւ մեծաւորաց:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զոհեր:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան
240 Քր

318

ՄԵՍՐՈՊ ԵՐԷՑ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄՆԱՑՈՐԴԱՅ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՎՐԱՅ: Մատարա, ապ, Թագոյ
Շահամբեանց, 1776, 148 էջ:

ԱՆՈՒՈՒՄԹԵՐԹ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄՆԱՑՈՐԴԱՅ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՎՐԱՅ

Արարեալ յումմէնէ ի Մեքոպայ Քահանայէ ի Հոգոյ դեղլէ՝ ի Վալոյ մարոյ յԱշ-
խարհէն Սիւնեաց: յԱմի Տեանն. 962:

Նախ պատմելով զպալատենէն Օրբէլեանց: Եւ ապա զվարուց Սրբոյ մեծին Ներսիսի:
Նաեւ զՔալէն Մուշեղայ զՍպարապետէն Հայոց: Ի լոյս ամեալ Տպիւնք եւ Մախիւնք Եղիազար-
աւ Շամբեան կոչեցելոյ՝ աշխատակցութեամբ Մովսէսի. Բաղրամեան Հրահանգչին Ի. Բոյ-
նիսի, զԲիւրթոյ վաստակօց Կարապետի Մկրտումեան Տպաղբոյզի: Ի զքոռածոք եւ ի զուար-
ճութիւն սիրարքի սերնդոց եւ թարմանաակ Մանկանցն Հայոց:

Ի Հայրապետութեան Տեանն Սիմէոնի ամենայն Հայոց Կաթուղիկոսի:

յԱմի մարդեղութեան Բանին. 1776:

Եւ ի Թուին Հայոց. 1224:

Ի Հեղիէն ի քաղաքն Մաղբոյ. Ի Տպարանի Թագոյայ Շամբեան կոչեցելոյ:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Յիշատակարան Մատենիկ

Շնորհք եւ խախտմամբ թեամբ Որդւոյն միանին. եւ ձեռնառութեամբ ամենա-
զօր Սուրբ Հոգւոյն յանկ ելեալ՝ կատարեցաւ ապագրութիւն խախտմանի մասենիկ ի հոգի
եւ ի մարմին խառնալ միասնաւ ընթերցաւիրաց:...

Կիւլպէնկեան Մատենադարան
956-946 Մէ

319

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ: Վենետիկ, ապ, Դեմետրիոս Թէոքրոսեանց. 1776, 871 էջ:

ԱՆՈՒՈՒՄԹԵՐԹ

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ ՏԵԱՆՆ ՄԻՐՈՑ ԹԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ:

Տպագրեալ աղեւմտէք եւ Թախիւնք բարեպաշտօն շահրիմանեանց՝ բարեպաշտեան պա-
լատն յովմէքին եւ պարտն զաբարին:

Թամի Տեանն. 1776. Ապրիլի. 2:

Ի Ընդարձակութեան Տեանն Սիմէոնի Հայոց Կաթուղիկոսի ի Վէնետիկ: Ի ապարա-
մի դիմարեալ թէպաշտեանց. Հրամանաւ մեծաւորաց:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձուեթ:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

225-4

1776

320

ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԴՊԻՐ. ՔՐԻՍՏՈՆԻԱՅԱՆ: (Հայաստան թրքերէն) Կ. Պոլիս, 1777, ՃՂԲ (192) էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

Ինկած է:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձուեթ:

ՆԱԽՈԹ.

Տպագրութեան վայրն աւ քուսկանը առած հեթ Հէոյ Հնատիւ Գրքի Մատենագիտական Յուշակէն (Թիւ 677, էջ 163):

Մեր օրինակը կազմուած է նոյն հեղինակի, զարմայ հայատա յրքերէն եւ ամբը-ւսկան գրքին՝ Հաստմութիւն Մ. Գրքոյը Լուսաւորչին հետ:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

248 եփ

321

ԿԱՐԳ ԹԱՂՄԱՆ ԿԱՐԳԱՌՈՐԱՅ: ԽժՔ. Եւ Հրատ. Սիմէոն Կաթողիկոս Երեւանցի: Ս. Էջմիա-ծին, տպ. Գրքոյը Լուսաւորչի, 1777 (աւարտ. 1778), 100 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԿԱՐԳ ԹԱՂՄԱՆ ԿԱՐԳԱՌՈՐԱՅ:

Այսինքն, Հայրապետաց, Եպիսկոպոսաց՝ եւ Քաւանայից:

Ձոր ի բուն մաշտոցէն մերձէ առեալ՝ սրբազրեալ եւ կարգաւորեալ ահառն Սիմէոնի դերերջանիկ եւ գիտնական Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց, ետ տպագրել մեծաւ զգուշութեամբ, ինքնին իսկ լինելով վերահասու:

Ի փառս աստուծոյ, եւ ի հեշտութիւն՝ եւ ի դիւրութիւն կատարողաց ասիոյ սրբազան կարգիս. զոր յառաջ կարի դժուարութեամբ եւ տաժանամբ առնէին:

Ի Թուով փրկչին, աշնէ: Եւ ի մերում Թուով, Պմիգ:

Ի Սուրբ Աթոռս էջմիածին: Ի տպարանի սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Յիշատակարան տպողաց:

Շնորհիւ եւ ողորմութեամբն Աստուծոյ աւարտեցաւ տպագրութիւն գրոցս՝ ի սմիէ Թուով մերում, եւ յամսեանն փետրվարի:

Արդ՝ որք վայելէք զսոյն, յիշեցէք ի Քրիստոս զբաղմբարիտ Հայրապետ մեր՝ եւ զյոգնաւան Հովնապետ ամենայն Հայոց՝ զՏէր Սիմէոն Սրբազան Կաթողիկոսս. եւ բառ-

բխարմաք կարգաւորութեամբ ուղղեաց զկանոն Բահանայթաղիս՝ եւ զմեծ մատոցն իսկ բոլորովմբ, զոր տպագրելոց եմք յետոյ տեսան շնորհիւ:

Յիշեմիք նաեւ զհոգացողն բոլոր ծախուց տպարանիս՝ զՔույրայեցի Խօշիջանենց ի տէր հանդուցեալ մեծահաւատ եւ բարեխն Յրիգոր Աղայն Զարեկենց կոչեցեալ: Եւ զհայրն իւր Միքայէլ Աղայն, եւ զմայրն իւր Մամախաթունն, եւ զվաղաթառամ որդին իւր զՄիքայէլ, եւ զերսն իւր՝ զԱնամարիայն՝ եւ զՅիպիտայն, եւ զայլ ամենայն ազգայինս նորին:

Այլեւ յիշեմիք զԽառնակ Եպիսկոպոսն Դեղամոցի, որ վերականգնեալ եւ կարգաւորել է զործարանիս:

Նաեւ զհամայն աշխատաւորս սորին, այսինքն՝ զՎարդէտ Յարութիւնն, զԳրաշար Դրիգոր Սարգիսապեան, եւ զԳրիգոր Մանուկ եւ Խաչատուր մշակն, եւ զայլս ամենեւեան որք մասամբ ինչ աշխատեցան ի սոյն, եւ դուք յիշեալ լինիք յողորմութիւնս եւ ի զԹուքիւնս մարդասիրին Քրիստոսի: Ամէն

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

264.3

1777

322

ՂՈՒԿԱՍ ՎՐԴ. ՓԻՆԵՂԵԱՆ. ԽՐԱՏՔ ԾԱՂԱԳՍ ԿՐՕՆԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՆ: Թրգմ. Իրթանէս Վրդ. Ասկերեան Վնեստիկ, տպ. Դեմետրիոս Թլղոսեանց, 1779. 440 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԽՐԱՏՔ ԾԱՂԱԳՍ ԿՐՕՆԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒԹԵԱՆ. Եւ յաղաքս պարտաւորութեան ամենայն կրօնաւորի առ տեսեալ զայն:

Արարեալ եւ բաժանեալ ի յորս զիրս, ի պատուական հօրէն Ղուկասէ Պինդեանց, որ ի միաբանութենէ յիսուսեանց: Թարգմանեալ ի հայր Վրթանէս վարդապետէ տեղեւանց, յաշակեբոէ Միքթարայ մեծի Արրայի:

Եւ տպագրեալ հրամանաւ Գերապատիւ Ստեփաննոսի Արրայի, նորին յաղորդի: Արդեամբք ուրումն բարեպաշտի:

Ի հայրապետութեան Տեսան Սիմոնի Հայոց Կաթուղիկոսի: Յամի Տեսան. 1779. Յունիսի. 20. Ի Վնէտիկ ի տպարանի Դեմետրեայ Թլղոսեանց. Հրամանաւ մեծաւորաց:

ՅՈՒՆԱՍԿԱՐԱՆ

Չուեի:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

241 Փի

323

ՄԻՔԱՅԵԼ ՎՐԴ. ԶԱՄԳԵԱՆ. ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԼԱՅԱԶՁԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ: Վնեստիկ, տպ. Դեմետրիոս Թլղոսեանց, 1779. Փ(10)+600=610 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԼԱՅԱԶՁԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ:

Յօրինեալ ըստ նախնի ուղղափառութեան՝ ի Հայր Միքայէլ վարդապետէ. չամչեանց կոստանդնուպոլսեցւոյ՝ յաշակեբոէ ամենապատիւ տեսան Միքթարայ արրայի:

Եւ տպագրեալ հրամանաւ Գերապատիւ տեսան Ստեփաննոսի վարդապետի եւ արքայի՝ նորին յաղորդի: Արդեամբք եւ ծախիւք բարեպաշտն եւ քաջատոյժիկ շահրմանենց երկոցունց եղբարց Հարպաւոսաց բարազաման պարն յովսէփին եւ պարն զաքարին:

ի Հայրապետութեան տեսանքով Սիմոնի Հայոց կաթողիկոսի: Յամբ տեսան 1779 յուլիսի 20-ին ըստ Հայոց թուականին. ռմիլը: Ի վէնէսիի: Ի սոպարտի ղեմեմորեայ թէնդոսեանց: Հրամանաւ մեծաւորաց:

ՌԵՍԿՐԻՍԻՆ

Յուլիս:

Կիւլլէնիկեան Մատենադարան

486 Ձաժ

324

ԵՓՐԵՄ ԿՈՒՐԻ ԱՍՈՐԻ. ԳԻՐԲ ԱՂՕԹԻՑ: Կ. Պոլիս, տպ. Յովհաննէս Գոզոս, 1778, 108 էջ.

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐԲ ԱՂՕԹԻՑ:

Առաջեայ Սրբոյն Եփրեմի Կաթողիկոսի Աստուծոյ:

Տպագրեցեայ ի Հայրապետութեան ղեկավար արքայ սրբոյ էջմիածնի՝ Տեսան Սիմոնի ղեկավարեալ սրբապետ Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց: Եւ ի Պատրիարքութեան Սըրբոյ Աթոռոյն երուսաղէմի Տեսան Յովակիմայ Եղեղեացի վարդապետի: Իսկ եւ վեհափառ Հրամանաւ մեծի արքայանիստ մայրաքաղաքիս կոստանդնուպոլսոյ Տեսան Զաքարիայ Աղապետի եւ Առաւանդարան վարդապետի եւ արք եպիսկոպոսի:

Ի թուին՝ ռմիլը: Ապրիլի իւր:

Ի Տպարանի Թահանիսի եւ Պոզոսի:

ՌԵՍԿՐԻՍԻՆ

Առաւելոյ Հօր...

...Եւ արք՝ մինչ լուկանոյ ղեկավարութիւն ինչ հոգւոյ մերոյ ի յնթանունն ըզսուրբ զաղթոս, յիւնցէք ի քրիստոս զյանկացող աղօթիցս՝ զտպագրող պարտաւոր անձն իմ, յաղեայ զիւղէն ապուշեթցի, արապոլլի կոչեցեայ Հանդուցեայ մահտեան ստատանատուրի որդի՝ յօհաննէս: Եւ զհաղորդակից զորդեան իմ, զկապարեայ՝ Նարեկաբաղա՝ զտիրապետ պողոտան. որ եմք պարտաւորեալն ծառայ մեր ամենեցուն: Նաեւ՝ զաշխատաւոր զործարանին մերոյ զբրազարկ, մանաղէկերոցի Հանդուցեայ տէր պօղոսի որդի զտիրացուն կիրակոս:

Յորմէ եւ զուր լինիլէք յիւնցեայ ի տեսանէ մերմէ, այցելութեամբ յաւուր յարաւորեան Նորին, ամէն:

Կիւլլէնիկեան Մատենադարան

248 Եփ

325

ԺԱՄԱԳԻՐԲ: Կ. Պոլիս, տպ. Յովհաննէս եւ Պոզոս, 1779, 593+15=608 էջ.

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

Ինկած է:

ՌԵՍԿՐԻՍԻՆ

Յիշատակարան Տպագրի:

Ենահիւ... յանկ ելեալ աւարտեցաւ աղաւթն սուրբ զբարսի, որ կոչի Ժամագիրք: Ի վաղիւրմն մաքուր մանկանց Եկեղեցեայ:

Արդ՝ որք մատուցանիցէք սովաւ պաշտօն օրհնարանութեան առ բարձրագոյն աստուած, յիշեալիք ի մաքուր մաղթանա ձեր զանգուցեալ հայրն իմ զստուածամտութիւն. եւ զիս որդի նորին զգօնանէալ յետեալ զպիւրս. հանդերձ յոգնալիս առ իմով անբացաւ Պօպոսն Յիշեալիք եւ զմիակն զարծարունիս՝ զսալորից իսանապոսին՝ զըզազարն՝ եւ զսիրտացոս առաքելն, եւ Ողջ իբրեւքս

Կիւլպինկեան Մատենադարան

264.2

1779

326

ՍԻՄՈՆ ԿԻՂ. ԵՐԵՒԱՆԻՑԻ. ՊԱՐՏԱՎԱՐ: Ս. ԷՔԺԻՄԵՐԻՆ, ԵՎ. Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼԵՍԱՆՈՐԻՆ, 1770 (աւարտ. 1783), 383 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐԳ ՈՐ ԿՈՅԻ ՊԱՐՏԱՎԱՐ:

Արարեալ Տեառն Յիմէնի վշտակոծ եւ ցառակեր Կաթողիկոսի, մեծազորն եւ յոյն-հերախա Հայրապետի ամենայն Հայոց՝ Երեւանեցւոյ, ի Քրիստոսահիմն տուրք Աթոռս էջ:

Ի հաստատութիւն ճշմարտութեան միաբնորոշեալն հաստատոյ սրբոյ նկեղեցւոյն հաստատեալն, եւ ի յորդարեալն ազգիս մերոյ՝ ի նոյնն մեալ անշնորհալէս:

Եւ ի դատարարութիւն ի մէջ ճշտեալ սրբացոյ չիք եպիսկոպոսաց եւ աստ կարգաւորաց:

Որ եւ ապեցաւ նորին հրամանաւ, ի Մուրք Աթոռս էջմանին, ի տարարանի սրբոյն Գրիգորի ԼԵՍԱՆՈՐԻՆ մերոյ:

Ի Թուոյ վրէպին, ոչիք: Եւ ի մերում Թուոյ, ամբ:

ՅԻՇԱՆԱԿԱՐԱՆ

Առ յեզր գրեցս, համառօտ իմմ ազգաբարոյքիմ յազազս ո՞րպիսաբար տպեցմամ առքիմ. եւ Յիշատակարան տպեցուցաց եւ տպագրեմ:

Օրհնութիւն, ի լրումն ժամանեալ վճարեցաւ րպեցումն օգտակար եւ հոգեկեցոյց դրոցս, բարեխաբարապէս անուանեցելոյ Պարտավար:

Եւ զիսեւրէն. Ձի յօրհնօղի Տառիկ Տէր Սիմէն յոգնալն Կաթողիկոսն ի ամբը Թուոյն մերում աւարտեալ զայս եւ զարգազրեցուցեալ եւ ի ապագայութիւն, որպէս եւ ի սկզբան Գրեթոյ ի զրանն նշանակեցեալ զայս: Ապկայն ոչ յաղեցեալն նմա յայնմ ժամանակի բոլորապէս տպեցուցանել: Դանգի՝ յիս առաջնոյ հատորին տպեցման, յազազս բազմութեան հեղաց ձերց զարթեալ բարկութիւն մեծ ի Տեառնէ ի վերայ երկրիս Երեւանու: Ձի բարեպաշտ Արքայի վրաց ոչեւելով զնորմութիւն ընդ իշխողին երկրիս սակս խոչընդակն ընթացից սորին ազնա՝ յարկեցեալ կին ի վերա սորա զօրօք ըսպօք: Եւ սա ամբացաւ ի ընդին իւր, իսկ յիս յոյժից աւարտ՝ (յորս Թէ զի՞նչ իրք սոցին, զայնց չէ աստէն երկարելի) իբրեւ հաշտութեան եւ իսպաղանութեան ոչ եղեւ հնար, (ընդ որս Թէպէտ եւ կարի աշխատեցաւ բաւրեանէ Հայրապետն մեր)՝ ապա ի վերադառնալ աստի Արքային, զի բերդին արտաքոյ զրտանեցեալ երկարեանն, զհայս եւ զստեղիս տարաւ ի հայտան իւր, ի նուաճումն բռնակալի տեղւոյն, թողով զիշխութիւն միայն ի սուրբ Աթոռոյն՝ եւ ի զեզլս ուր մօտ առ սա, ի պաւսիս գորին: (Թէեւ յիս երկար միջոցաց ի հաշտութեան զարմայց զարադեղեալն ըստ մեծի մասին) իսկ յայնց եղբորութեանց՝ օրբազան Հայրապետն մեր բազումս վշտացաւ. եւ սա դաւել ընդ բազմակիւրջ վնասակրութիւնն սրբոյ Աթոռոյս: Եւ քաց ի յայնցանէ՝ ի բերդարդելիքն իւր՝ մինչ իկին, զանպատմելիս ընկալաւ զնեղութիւնս եւ զցաւս: Որ եւ ոչ կարացեալ տանիլ զանախկելի տպեցան, եւ մանաւանդ՝ ըստ բարեխաբան անշուքեան վերին կոչաղին՝ օրհնան մահուս եւս ժամանալ առ բարեւոք ձերութիւն, անկու ի ցաւաղին հիւանդութիւնս. եւ ի ամբը Թուոյ նոյնմբերէն մինչեւ ի ամբը Թուոյ յուլիսն իմ կեպս ախտս էջ:

տեղութեամբ: Եւ իբրեւ նաեւ զինքն մերձեալ ի հրաւիրումն մեծի Կոնստանտին, թէպէտ եւ կատարեալ չիրոյն տեղեւանէ զոր տեւէր առ տեսութիւն կատարման ապեցման գործը, առ կայն ըստ կատարելութեան իւրում եւ նա հապաքեալ յաղաղա աշտորիկ, պատուիրեալ հոռւ զինքն որդւոց եւ աշտպետաց իւրոց, զինքն վաճառի իւրոյ զմտեղորի գործը տպեցուցանել: չառլով զտեղի տաութեան բանին թէ՛ սկսաւ՝ եւ ոչ կարաց կատարել: Իսկ ի յուլիսի իւր, յաւուր Վարդապետի կիւրակէին փոխեցաւ ի կենաց իւրոց առ կրկին կենսատուն եւ յոյսն ամենիցա Գրիստոս, բարի եւ երջանիկ մահուամբ մեծափառաւ Հայրապետն մեր Տէր Սիմէօն արքանեալ Կաթողիկոսն: Թողլով զՆոգիւսը զաւակունս եւ զսիրելիս իւր ի տրտմութեան: Որոյ զհոգին լուսաւորեցէ Տէր եւ հանգուցէ յարքայութեան իւրում ընդ հաւնոյս եւ ընդ սիրելիս անուան իւրոյ: զասկիով ընդ Հայրապետացն արքայանից: Եւ զկնի, տօբոյնմամբն Աստուծոյ յաշորդեաց զԱթոռս սուրբ Տէր Ղուկաս մարտակենցաղ եւ արժանապատիւ Կաթողիկոսն: Բայց զի էր սա ի յոգնաւորս եւ ի զանապան հոգս եւ ի ցաս առ պահանջելոյ հարկի բարձրադունի Աստեմանին, վասնորոյ զժուարհաւս լինելով ի հոգարարմութեան տպեցման մայցուրդի գործը, եւ նա եղև յամեղումն գործոյս: Իսկ առ արքեանս սակաւիկ մի թէթեւացեալ սորա ի ծանրութեանց զբազմանց՝ յիշատակեցաւ: Հոգեանոց արքաներն երջանիկ Հայրապետին հանգուցելոյ: զոր պատճառաց յաղաղ գործը, ոչ թողուլ թերակատար: Եւ արքայան Վենապետս մեր հրամայեաց Բայց ալլ եւս յապաղման տրպեցուցանել: Որ եւ ահա ապագրեցաւ թաղմաւ զգուլութեամբ եւ հարապատրիւն, եւ կատարեցաւ: Հոգեւոր Մատենան ի փառս Աստուծոյ, եւ ի յօգտութիւն Ուղղափառապոնի եկեղեցոյս արդոյ:

Գերբորդում ամի Հայրապետութեան Տեսան Ղուկասու: Աստուածներտիր Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց: Ի Լուսակազմ Գահ Տէրունեան ի սուրբ Էփմէմի:

Եւ ի Պատրիարքութեան արդոյ Երուսաղէմի եւ Կոստանդնուպոլսոյ, տեսան Յովակիմայ եւ տեսան Ջաքարիայ Աստուածմիտստ վարդապետացն եւ արհի Յովակոպոսացն:

Ի Թուոյ փոխէին Եղիշ, եւ ի մերում Թուակոնիր ՆԱՂ, եւ յամենանի փառքաբար:

Եւ առջ՝ ինքնքի ի վայելողացոյ յայտմանէ տեղանոց Կոստանդնուպոլսոյ յարդարեցելոյ, յիշատակել ի յարժանահայց յայտնի մեր զՆոգիւսը Հայրապետն մեր զՏէր Սիմէօն արքա՞ զան Կաթողիկոսն հանդերձ հոգեւոր եւ մարմնաւոր ծնողօքն եւ բոլոր իւրայնովքն: Եւս ուրոյ՝ յիշեալիք զհոգեմէն որդին Նոյնոյ Հայրապետին՝ զԿառնակ արք Յովակոպոսի գեղամահադի՝ որ կարգաւորել եւ կատարաբն էր գործոյս եւ գործաւարաց սորին: Որ եւ մատանեցալէս ի տպեցումն եւ ի արքապետութեան սոյնոյ գործոյ, աշխատեցաւ: Ընդ նմին եւ արհարարու Յարութիւն Էփմէմանցի, որ է փորագրող եւ քանդակող գործ՝ պատկերաց՝ խորանաց՝ կանոնաց եւ ալլոց ծաղկանից: հանդերձ աշակերտեցելովն իւրով, Խաչատուր զպրիւն:

Եղիշեղիք ընդ Նոյնի եւ զԳրիգոր աշխատակիր վարդապետն, եւ զայակերտն իւր զՄաղարիան, զարքալէս եւ զգրուօղան գործը: Ընդ որս եւ զմարգարի եւ զպպիլ Միղգուրն:

Արժանի ի յիման եւ ինկի հարազատ սպասաւորն եւ օրհնանին զաւակն հանգուցելոյ Հայրապետին՝ Միգրիլ արք եպիսկոպոսն: որ յամենայն խնամածու լինէր գործափառապն սորին, հոգալով զպիտոյն:

Ապա՝ յիշեալիք եւ զԵաննորդ պաշտօնեան յիշեցելոց երկուց արքայան Վենապետաց՝ զԱնանիա սարկաւազն: որ ըստ հոտորակականի ծառայութեան իւրոյ՝ պարգաւորեաց զսոյն զիւրք: կարի զգուլութեամբ ի շաղաղեցմանէ հեղինակին, ի դերութիւն գրադարացն:

Իսկ եւ՝ յիշեալիք զարքեպալատ իշխանազուն իշխան Գրիգոր արքան Ջուղայեցի, ընդ բարձի ազգառահմանեան Խոջաճանեան Ձակիկենց կոչեցեալ: որ ի շինք բնակիր՝ եւ արժ փոխեցեալ էր առ Գրիստոս: Որում Նոյն ինքն Տէր ողորմեացի եւ հանգուցէ զնա ընդ սուրբս իւր ի վայելումն զգայական տեսութեան իւրոյ: հանդերձ հանգուցեալ ծնողօք Նորին Միգրու յէլեն եւ Մամաթիւթիւն: եւ վաղաքառամ որդւովն Միգրիլիւն: եւ ալլ համայն նրոյ լիցեցելովն: եւ կենդանի յերբն իւրով Ձիպիսայեան: Գանդի՝ Նորին արքար զոյնիւն է հաստատեալ պարանոս բոլոր պարագայիւնն:

Եւ վերջապէս՝ յիշեալիք զարժանին յիշեցման եւ զժառանգաւորն օրհնութեան, զԻսրոյն եւ զԿոնստանդնուպոլսոյ եւ զպիտոյնութեանց ազգիս մերոյ, զարքեպալատ եւ զԱստուածաօէր՝ զազնուաւորն եւ զժառանգաւորն Պարոն Խաչիկ Աղաթ Ջուղայեցի ի շինք բնակեալ, սոյնն մարտեօր Խմիլիպի գերաւստաւ: իշխանին առ Տէր փոխեցելոյ: հանդերձ ծնողօք իւրով: Ընդ որս եւ զԵնեակիցն իւր զարքեպալատունի Մարիամ զժառանգն: եւ զարքերորդոյ՝ որդին իւրեանց զՄովսէս Աղապատայն: Եւ զհոգեմէն կորսան իւր, զՅօհան Աղաթ կենդանի՝ եւ զժառանգի Յարութիւն, զՄիլիթիւս, զՅովհաննէս եւ զՄովսէս Աղաթն նշնելոյ ի Գրիստոս եւ զմիակ ջոյնն իւրեանց կենդանի գործեալ Խաթուն: Ընդ որս նաեւ՝ զարքեպոստ որդին առաջ կորսն իւրեանց ժառանգի Յարութիւնին յիշեցելոյ՝ զԱստուածաւորն Աղաթն որ ի

բասրայ, Դե զայլ ամենայն իւրայինսն՝ զՀին եւ զնոր ննջեցեալսն, եւ զկենդանիսն: Վասպ ըն զի՝ Գիրգն այս՝ վերոյ յիւեալ Քրիստոսասէր Պարոն Խաչիկ ազնիւ Իլիանի որդարաւ վաստակ արդեամբքն տպագրեցեալ ի լոյս ածաւ: Որ եւ ի Տեառնապարզեւ զոյիցն զստառանուէր արդիւնս շնորհեալ, սիրովառ բաղձանօք հետեւի զայլ եւս քան զայս մեծածախ՝ աղագօգուս եւ հոգեւոր գրեանս տպեցուցանել ի սուրբ Աթոռոյն, ի յիշատակ ինքեան եւ իւրայնոցն: Որոյ զխորհուրդն Տէր կատարեսցէ: զյիշատակս նորին օրհնութեամբ արացցէ: եւ զգիտեցնն առանկապատկօրէն հասուցէ իւրեան եւ իւրայնոցն՝ ասա եւ ի հանդերձեւ լումն: Եւ որք յիշէքդ՝ յիշեալ լիլիք ի Քրիստոսն Աստուծոյ մերմէ: որ է օրհնեալ յաււիտեանս: Ամէն:

Կիւլպէնեկեան Մատենադարան

230.150 Սի

327

Ս. ՆԵՐՍԷՍ ԵՆՈՐՀԱԼԻ. ՆՏՐԲՈՂ ՍՐԲՈՑ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՅ: Կ. Պոլիս, տպ. Պօղոս Յովհաննիսեան, 1780, 79 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՆՏՐԲՈՂ ՍՐԲՈՑ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՅ եւ ամենայն երկնային զօրաց:

Ի Հայրապետութեան Սրբոյ Էջմիածնի Տեառն Դանիէլի Սրբազնականաբ Կաթողիկոսի ամենաբն Հայոց: Եւ ի Պատրիարկութեան սուրբ Էրուսաղէմի Տեառն Թէոդորոսի գերզօն Վարդապետի:

Հրամանաւ արդաւն Պատրիարկի մեծի քաղաքի՝ Տեառն Թահմազեան աստուածաբան Վարդապետի:

Ի Մայրաքաղաքն Կոստանդնուպոլս: յԱմի փրկազորն տնօրէնութեան մարդանէր փրկին մերոյ, 1780. ի Փետրուար:

Ի Տպարանի Թահմազեան Պօղոսի:

ԹԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Չուէր:

Կիւլպէնեկեան Մատենադարան

230.153 ՆՃ

328

ՍԱՂՄՈՍ: Կ. Պոլիս, տպ. Թովհաննէս եւ Պօղոս, 1780, 400 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՍԱՂՄՈՍ ԴԱԻԹԻ ՈՐ ԵՒ ԿՈՑԻ ՍԱՂՄՈՍԱՐԱՆ:

Տպագրեցեալ ի Հայրապետութեան գերազան աթոռս սրբոյ Էջմիածնի՝ Տեառն Սիւսի մեծի գերեթանիկ արքայան Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց: Եւ ի Պատրիարկութեան Սրբոյ Աթոռն Երուսաղէմի Տեառն Թովակիմայ եղնապետ Վարդապետի: Իսկ եւ վեհափառ Հրամանս: մեծի արքայանիստ մայրաքաղաքին կոստանդնուպոլսյ Տեառն Զաքարիայ Աղլաթսէր եւ Աստուածաբան Վարդապետի եւ արք եղիսկոպոսի:

Ի Թուին հայոց՝ ՎԱԻՔ: Փետրվարի Բ:

Ի Տպարանի Թահմազեան եւ Պօղոսի:

ՅՈՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Յիշատակարան Տպեցմամ :

Փառք...
 Տպագրեցեալ եղև Սաղմոսարան բարեխոսութեամբ արագահաս եւ երջանիկ վը-
 կային Քրիստոսի սրբոյն Մինասայ՝ ի վայելումն մանկանց սիւնի:
 Արդ՝ որք հանգիպիք այսմ զանազան եւ հոգեւոր բարեօք լցեալ Դասթեան սեղանոյս՝
 յիշեալիք ի քրիստոս զհանգուցեալ հայրն իմ զաստուածատուր. բնդ նմին եւ զիս զորդի նո-
 բին՝ զյօհաննէս. հանդերձ որդւովն իմով տէրացու պօղոսիւ եւ զղեւարուսիկ յարուլթիւս
 նիւ՝ զզիրս կապարեայս շարողիւ:
 Յիշեալիք եւ զմահան գործարանիս զթալուոցի տէրացու առաջին եւ զղազարն, եւ
 դուք յիշեալ:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

223-2

1780

329

ՍՈՒՌԻԱՍ ՎՐԴ. ԱՂԱՄԱԼԵԱՆՅ. ԹՈՒԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ: Վննտիկ, տպ. Դեմետրիոս Թէոդոս-
 եանց, 1781, 511+16 չՀ.=527 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԹՈՒԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ: Յերկուս գիրս բաժանեալ:

Յորում աւանդին պէսպէս ծանօթութիւնք զթուոց, եւ զյատկութեանց, եւ զհանգա-
 մանաց նոցա. եւ կանոնք յովովք յազգի ազգի հաշիւս պիտանիք, հանդերձ օրինակօք բազմօք:
 Այլ եւ բանք ինչ յազապս զուգադրութեանց. եւ փոխադրութեանց. եւ յազապս նշանակաց:
 Արարեալ ի Հայր Սուրբառ վարդապետէ աղամայեանց՝ ի միարանութենէ ամենա-
 պատիւ տեսոն Մխիթարայ մեծի արքայի:

Եւ տպագրեալ հրամանաւ զերապստիւ տեսոն Ստեփաննոսի վարդապետի եւ ար-
 բայի նորին յաջորդի Արդեամբք եւ Ծախիք բարեպաշտօն եւ քաջատունգիկ շահրմանեանց
 երկուց եղբայրց հարազատաց բարադամեան պարոն յովսէփին եւ պարոն զաքարին:

Ի հայրապետութեան տեսոն Ղուկասու հայոց կաթողիկոսի: Յամի տեսոն 1781.
 ի մարտի 8: Եւ ի թուականութեան հայոց ԶԱՂ: Ի Վէննտիկ ի տպարանի զեմետրեայ Թէո-
 դոսեանց: Հրամանաւ մեծաւորաց:

ՅՈՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Զուսի:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

511 Աղ

330

ԱՂԹԱՄԱՏԱՆՈՅՏ ՍՐԲՈՅՆ ՅՈՎՍԵՓԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՀՈՐՆ: Վննտիկ, տպ. Դեմետրիոս Թէո-
 դոսեանց, 1781, 214 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԱՂԹԱՄԱՏԱՆՈՅՏ ՍՐԲՈՅՆ ՅՈՎՍԵՓԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱՀՈՐՆ.

Յորում պարունակին եւ այլ աղօթք ժողովեալք ի զանազան դրոց:

Արարեալ յամենեկն բաժանիքէ ըստ խնդրոյ ոմանց շերմեանդից :

Յամի տեառն 1781. սեպ. 20. Ի Վենետիկ. Ի տպարանի դեմետրեայ Թէոդոսեանց :
Հրամանաւ մեծաւարաց :

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ.

Ձունի :

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

248 Աշ

331

ՔՍԱԻԵՐԻՈՍ ԴՈՒՆԵԱՆՑ. ՔԱՐՈՉՔ ՀԱՄԱԹՕՏՔ: Հատոր Ա: Թրգմ. Վրթանէս Վրդ. Աս-
կերեան: Վենետիկ, տպ. Դեմետրիոս Թէոդոսեանց, 1781. ԺԶ(18)+Ռ56=872 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ՔԱՐՈՉՔ ՀԱՄԱԹՕՏՔ ԵՕԹՆ ԿԱՐԿԵԱՆ:

Աս իւրաքանչիւր կարգ յիսուն եւ երկու՝ ըստ Թուոյ կրեակէից տարուոյ:
Քաղեալք ի վկայութեանց սուրբ դրոց, յընտիր ընտիր խմատից սրբոց հացք՝ եւ
այլոց մատենադրաց, երկեակ կամ երբեակ բաժանմամբ տրո՛ւնալք, եւ համոռօտ եւ դիւ-
րիմաց ոճով աւանդեալք ի քսակերիոսէ դոսեանց՝ քաջ քարոզատուէ:

Հաւաքեալ, և նորոգ դատաւորութեամբ Թարգմանեալ ի հայ բարբառ ի հայ Վրթաւ
նէս վարդապետէ ասկերեանց՝ յաշակերտէ մեծին Մխիթարայ վարդապետի ևւ աստջնոյ աբ-
րայի: Եւ բաշխեալ յերես հատորս:

Հատոր Աւաղին:

Յոր բովանդակին Երեքհարգեան քարոզք: Կարգն առաջին յաւատարմական բանից,
ևւ առակաց: Կարգն երկրորդ՝ յօրինակաց աստուածաշունչ զբոց, ևւ Կարգն երրորդ՝ ի
պէսպէս նմանութեանց, ևւ ի խորհրդաւոր նշանաց:

Տպագրեալ հրամանաւ գերապատիւ տեառն Ստեփաննոսի վարդապետի, ևւ Աբրայի:
Արդեամբք ևւ ծախիւք բարեպաշտօն ևւ քաջատո՛միկ շահրմանեանց երկոցունց եզրարց
հարազատաց պարոն յովսէփին ևւ պարոն զաքարբին: Ի վրաս մեծին աստուծոյ, ևւ ի պատիւ
սրբունւոյ աստուածածնին, ի նպաստ քարոզչաց, եւ ի վայելս հոգեւոր խոկման փափա-
զաղաց:

Ի զայբապեաութեան տեառն Ղուկասոս. Հայոց կաթողիկոսի: Յամի տեառն. 1781.
Ի վերաբարի. 1: Ի Վենետիկ. Ի տպարանի դեմետրեայ Թէոդոսեանց: Հրամանաւ մեծաւարաց:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ձունի:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

252-02 Աս

332

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՅԻ. ԳՐԻՔ ԱՂՕԹԻՑ: Կ. Պոլիս, տպ. Յովնանէս ևւ Պողոս, 1782, 640 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Ա

ԳՐԻՔ ԱՂՕԹԻՑ: Ասպեալ Սրբոյն Գրեգորի նարեկացւոյ՝ Հրեշտակական վարդապետի:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

Գիրք ԱՂՕԹԻՑ Արարիւ Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ՝ Հրեշտակական Վարդապետի:

Իսկ վերստին ի լոյս ածեցամք՝ Տպագրեցեալ ի Վեհփառ Հայրապետութեան շըր-
բոյ էջմիածնի՝ Տեառն Դուկատու Սրբազան Կաթուղիկոսի ամենայն Հայոց: Եւ ի Պատ-
րիարքութեան Յանկալի երկրին որոյն Երուսաղէմի՝ Տեառն Յովակիմայ Երջանկազարդ
Վարդապետի:

Ի Կոստանդնուպոլիս Բագաբէ:

Հրամանաւ Նորին Սրբազան Պատրիարքի՝ Տեառն Ջաֆարիայ՝ Աստուածաբան Կոչե-
ցելոյ՝ Գերիմատա Վարդապետի՝ եւ արք Եպիսկոպոսի:

Ի Տպարանի յճաննիսի եւ պօղոսի:

Առաջնորդեալ Ամենակարօղ Տէր:

ՅԻՇԱՏԱՅԱՐԱՆ

Յիշատակարան տպեցմամ սրբոյ Մատենիս:

Փառք...

...եւ կարողութիւն մեզ նըւատիցս՝ եօթներորդ տպագրութեամբ եւ բարեւոք
ուղղագրութեամբ, յառաջ ածել եւ ի լոյս բերել զաղօթական եւ զներբողական սուրբ մատ-
ենան Գրիգորի Նարեկացւոյ Հրեշտակակրօն վարդապետին մերոյ որոյն:

...Որոյ զաղբարար եւ լուստու թանիցն՝ քաղումք ցանկացող եղեալ, բազում
անգամ տպեցեալ էր մասնաւոր այս՝ յայլ եւ այլ հոգեւէր արանց. բայց ցակայն՝ րահս անե-
լալի գլոյնի բազմաց, ապառեալ եւ դժուարադիւտ եղեալ էր: Վստի որոյն ի յորդորմանց
աղօթանէր անմանց, եւ իւրոց իսկ ընդ փափաքանաց հարկեցեալ՝ տպագրիչ տիրացու Յո-
հաննէսն, որդի մանուկի Աստուածատուրին հանգուցիւր, մակնուած արտալ օղի կո-
չեցեալ. որ ճնշեալամբ յարուչէի զիւղէն Ակնայ, եւ մենդեամբ յիղմիր զաղաբէն ծովեղբո-
նայ. յամի մարդասէր փրկչին մերոյ 1782. եւ ի հայոց Թուականին ԲՄԽ. յեօթներորդում
աւուրն յոյժմբերի. սկսաւ արդել զամենացանկալի գիրքս աղօթից եւ ներբողինաց հոգեկիր
Հոստորիկ՝ արդարաւիտապա՛կ արդեամբն իւրով. առատապէս եւ լիովի հոգացեալ զպիտոյս
եւ զպարագայս յառաջ բերութեան գեղեցկարան մատենիս, վասն յիշատակի հոգացո նշնե-
ցելոց եւ կենդանեաց իւրոց:

Եւսկիմամք նաեւ այն փոքրիկ զբոյն, որ կոչի Բան Խրատու վամ ուղիղ Հաւա-
տոյ եւ մտօւր վարուց առաքինութեամ, ի խնդրոյ Վարդանայ զիւանդպրի յօրինեալ: Ջո-
րոյ օրինակն ի Հինգերորդում տպման՝ Յակօր Աստուածաբան Պատրիարքն շնորհելով, հը-
րաման իսկ առեալ էր՝ դնել ի վերիոյ:

Այս ուրեմն մինչ հոտոտիք ընթերցանութեամբ մերով՝ ի զաղցրաբուրիկ եւ յանու-
շահու ծողկանց վայելուչ բուրասանին, յիշնշիք առ Տէր, զնոն վերստին տպագրիչ
տիրացու յճաննիսի զհանգուցեալ ծնօղն զմանուխի Աստուածատուր հայրն իւր. եւ գլխա-
րուհի մայրն իւր. եւ զայլ համօրէն նշնեցեալսն աղգակնութեան նորին: Այլ եւ զկենդանի
տիրացու Յօհաննէսն, եւ զկենակից նորին զՄարիամն, եւ զԲարդուս որդիս իւր Պօղոսն, եւ
զտիրացու Յարութիւնն եւ զփոքրիկ Միքայէլն, հանդերձ քնաւ աղգատունսն: Որ ըստ
բարեյօժար ըղծի իւրոյ՝ տպել կամեցեալ զմեղրածութեան գիրքս աղօթից եւ ներբողինաց յիւ-
րումն տպարանի, առատապէս արար զայս ի վայել հայասեռ հաստացելոց, որում վարձա-
հատոյց լինի Աստուած, բազմապատկի յարգանքեան իւրում:

Հուսկ յետոյ յիշովիք զաշխատաւորն տպարանի տիրացու յճաննիսի, զորդի նո-
րին զյոգեաշխատա տիրացու յարութիւնն, որ ի շարի եւ ի ցրուել զգիրսն կապարեալ՝ շատ
աշխատանս կրեաց. որ պատարասական ծառայ է՝ մեր ամենեցուն: Այլ եւ զբրտնալան գոր-
ծաւորն զործարանի տպագրատանն. զտպագրիչ վարդանն՝ որ է յերկրէն բալուսայ, ի գեղ-
ջն նուղու. եւ զարագակ տիրացու մարտիրոսն՝ իայլ աղբիւրքի. եւ զմանազկերոցի տի-
րացու պօղոսի որդի տիրացու կիրակոսն:

Որպէս զի եւ ինքն փրկչին մեր բարեղութ, առ հասարակ յիշեցէ զմեզ, ի միւս-
անգամ զայստեանն ըստ մենի ողորմութեան իւրում: Որում ընդ Հօր եւ ընդ որոյն Հոգւոյն
փառք յաւիտեանս, Ամէն:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

248 Նաբ

1782

333

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎՐԴ. ՀԱՆՆԱ. ԳԻՐԲ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ...ԵՐՈՒՍԱՆԷՄԻ: Կ. Պոլս, տպ. Յովհաննէս և Պոզոս, 1782, 355 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ

ԳԻՐԲ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ Սըրոյ և մեծի Քաղաքիս աստուծոյ Զրուսաղէմիս, և սրբոց Տօրի-նականաց Տեղեաց Տեան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Ազգարարութիւն առ ամենայն չնրմեանմղ ընթերցողսմ:

Մահուսի և Մահուեսացու Հոգեւէր մոճիմսմ:

Ենորհին աստուծոյ՝ Սոյն սա զիրքս պատմութեան սրբոյ շաղաքին նրուսաղէմի՝ տնօրինակատար տեղեաց Տեան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ էր Հաւաքեցեալ ի Հին պատմութեանց, և նորապէս շարադրեցեալ ի Յօաննէս յոգնեալատ Վարդապետի նրուսաղէմացոյ Հաննայ վերամայեալ՝ Հարապատ գրուակէ և զործակալէ երկնահամբաւ Սըրոյ Աթոռոյ՝ Սրբոց Յակորեանց. (որպէս յառաջարեութիւն զբոյս ցուցանի):

Եւ զի՝ սուրին նախկին տպագրութիւնն՝ էր եղեալ ի Հայրապետութեան Սըրոյ ելմիսնին Տեան Կարապետի Սըրազան Կաթուղիկոսին ամենայն Հայոց:

Եւ ի Պատրիարքութեան Սըրոյ նրուսաղէմի՝ Տեան Գրիգորի Քաջալու Մեծի Րաբունայեանի:

Եւ կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքի Տեան Յօաննիսի Աստուածաբանութեան Վարդապետի. (որոց յիշատակ անուանցն օրհնութեամբ եղիցի):

Յամի Տեան 1721: և մեր թուականի անկո:

Իսկ ի զալ Հասանիլ թուականի Տեան 1787: և Հայոց անմզ. մինչ վերջացեալ էր պատմադրբոյս առաջին տպեցեալքն, երկրորդ անգամ տպելոյ Հրաման եղեալ էր, ի ժառանգան Հայրապետութեան Սըրոյ Աթոռոյն ելմիսնին՝ Տեան Սիմէօնի Սըրազան Կաթուղիկոսին:

Եւ ի Պատրիարքութեան Սըրոյ նրուսաղէմի Տեան Կարապետի տպել տուողի զբոյս, ձեռամբ՝ ի կոստանդնուպոլսի եղեալ մէջէրին իւրոյ Տեան Յովակիմայ Արհւոյ Եպիսկոպոսին:

Եւ Մեծի պոլսոյ Պատրիարքի Տեան Գրիգորի Վարդապետի:

Ապա՝ և այժմ վերստին ի վերջնալի՝ երկրորդի անգամի տպագրեցելոյն պատմադրբոյս այսորիկ, ներկայ Աթոռաժառանգ եղեալ վերերջանիկ և յիշատականորդ Յովակիմ Սըրազան Պատրիարքն Սըրոյ Աստուածայնոյ Աթոռոյն Զրուսաղէմի (որոյ վէճիլութեան ժամանակն՝ եղեալ էր երկրորդ տպումն զբոյս.) զի Հրաման առաջեաց ի կոստանդնուպոլսի՝ իւր և սրբոյ Աթոռոյն սպասուս արեացու սարգսն. զի առյց վերստին տպել առլ զպատմադրբոյս՝ վստն երկոց պատմառաց. ...

...ի վեհաբառ Հայրապետութեան սրբոյ իմիսմեծի լուսանկար Աթոռոյն ամենայն Հայոց Տեան Ղուկասու Սըրազան Կաթուղիկոսին՝ Յաւորդի նրանեալ Հօրն մերոյ Սըրոյն Գրիգորի Հունուարիին:

Եւ ի Պատրիարքութեան Աստուածայնոյ շաղաքին նրուսաղէմի Տեան Յովակիմայ յիշատականորդ երջանիկ Պետի (որոյ ի վեճիլութեան ի կոստանդնուպոլսի՝ եղեալ էր երկրորդ տպումն):

Իսկ և ի Պատրիարքութեան Մայրաքաղաքիս կոստանդնուպոլսոյ՝ Տեան Ջաքարեայ Ազգաւէր կոչեցեալ Րաբունայեանի. Յամի մարդեղութեան տեան 1782: և ի Հայոց թուին անկո:

Ի Տպարանի Յօաննիսի և Պոզոսի:

Արդ՝ ի վայելիլի զսա, և ի Հրճուելն մեր Հոգեւորական պատմութեամբ սրբոց առնօրինականաց տեղեաց Քրիստոսի, ժահեմեք և ժահեմացու անմիջեղ, յիշուլիք ի տէր ի մաքրափայլ ազօթն մեր զվերագրեցեալ յօաննէսս. Հանդերձ յոգնաշատ որդւոյն իմի տիրացու պոզոսի.՝ որ յօրինօղ և լիեղն էր տառիցս այսոցիկ. և զմիւս որդեակն իմ

զտիրացու յարութիւնն, զչարօզն ե զցրուօղն՝ Թրճրճեայ գրոց, գտեճանձիր պատրաստական ծառայն ձեր ամենեցուն:

Այլ եւ յիշեմք զաշխատաւոր մշական դործարանիս, բալուցի տիրացու պետրոսն եւ զվարդանն՝ եւ զամենայն աշխատողսն: Եւ դուք յիշեալ լիջիք ի տեսնէ մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ: Ամէն:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

956-6956 Հա

334

ՄԱՆՈՒԷԼ ՍՐՄԱՔԷՇ ԿԵՆՈՐԵԱՆ. ԳԻՐՔ ՈՐ ԿՈՉԻ ԱԿՆ ԼՈՒՍԱՏՈՒ. (Հայաստան թրքերէն): Կ. Պոլիս, սպ. Ստեփաննոս Պետրոսեան, 1782, 264 էջ:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Ա

ԳԻՐՔ ՈՐ ԿՈՉԻ ԱԿՆ ԼՈՒՍԱՏՈՒ

Շարադրեցեալ վառն Սրբոյ Զիկեղեցւոյն Ընդհանրականի եւ Առաքելականի: Յամի Տեառն. 1782: Եւ ի Թուականիս Մերոյ. ռմլա:

Ի Կոստանդնուպոլիս Մայրաքաղաքի:

ԱՆՈՒԱՆԱԹԵՐԹ Բ

ԳԻՐՔ ՈՐ ԿՈՉԻ ԱԿՆ ԼՈՒՍԱՏՈՒ:

Ի Վէհապետութեան Տեառն Ղուկասու Սրբաղնակատար Կաթողիկոսի, Լւ ինքնակալ Քահանայապետի ամենայն Հայոց: Եւ ի Պատրիարքութեան Սրբոյն Առաքիմայ Տեառն Յովակիմայ Արհի Եպիսկոպոսի: Եւ ի պատրիարքութեան Տեառն Զաքարիայ Մեծի՝ Մէծի պալտոյս Առաքիմարան Եպիսկոպոսի եւ Ուղղափառութեան Վարդապետի. Որ եւ Տպուրուսութեան Հրամանատուի:

Շարադրեցեալ ի Փոքրիկ Մանուէլէ՝ Միայն եւ Լթ Դպրէ, Կոստանդնուպոլսեցոյ, Կեսարեան:

Եւ տպագրութեամբ ի Լոյս Ածեալ, ի Տպարանի Պետրոսեան Ստեփաննոսի.

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

Յիշատակարան

Յանունն ... ծայրացեալ վերջաւորեցաւ Գրքուկս այս, որ կոչի Ակն Լուսատու, տուն-կեւմար շարագրութեամբ, որ է Առաջինն երկից մասանց՝ հայկական շարագրութեանց:

Արդեամբք եւ զոյիւք՝ շորից պատուական աբանց բարեպաշտեց Ուրեմն՝ յիշեմք զայնոսիկ անձինս ղարդղելիս, ի մաքուր եւ Աստուածառաջ աղօթս ձեր, որք ճղին առիթք տպեցման որդին ...:

Այլ եւ յիշել աղաչեմ՝ զիս գծառայս՝ ուղղափառ եւ միաբնակ Լուսապրկական ազգիդ Հայոց, զփոքրիկ Մանուէլ Կպիրս Կոստանդնուպոլսեցի զաբաղցազ գրքուկին հանդէմ ձեռողօք իմովք՝ Կեսարացի Թէոթորոս ճարտարապետի, եւ խոհեմաղարդ տիկին եւ որդեակէր Կիւլի Կոստանդնուպոլսեցոյ, եւ համայն ընտանեօքս, որք հոնկուցեալք են ի Տէր:

Կիւլպէնկեան Մատենադարան

230-158 Մա

Կագոնց՝ Ա. Ք.

(Շարք. 19)